

Yhdessä enemmän – Tiedote kuntakyselyn 2011 tuloksista: Salo

Lastensuojelujärjestöjen ehkäisevät palvelut osana kunnan palvelutarjontaa

- ❖ Yhdessä enemmän-hanke on Raha-automaattiyhdistyksen tuella toteutettava hanke, joka tukee järjestöjen ja kuntien palvelujen yhteensovittamista. Hanke on kehittänyt toimintamallit lastensuojelujärjestöjen osallistumisesta kuntien hyvinvointisuunnitelmatyöhön ja järjestöjen palvelutiedon keräämisestä. Hankeen kehittämään seuranta- ja tilastointimenetelmään tallennetaan vuosittaisen ehkäisevän lastensuojelun järjestötiedon lisäksi tietoa kuntakohtaisista palvelutarpeista ja palvelujärjestelmän toimivuudesta. Toiminnan tarkoituksena on saada järjestöjen ehkäisevä työ osaksi kunta-laisten palvelukokonaisuutta. Näin järjestöjen palvelut nähdään lisäresursseina, jota hyödyntämällä asiakkaat saavat tarpeidensa mukaista apua riittävän ajoissa.
- ❖ Yhdessä enemmän-hanke toteutti verkkopohjaisen kuntakyselyn toukokuussa 2011, joka lähetettiin yhteensä 779 lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa työskentelevälle kunnan ammattilaiselle Turkuun, Raisioon, Maskuun, Mynämäkeen, Nousiaisiin ja Saloon. Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:ssä on mukana 28 jäsenjärjestöä ja kysymykset koskivat näiden järjestöjen tuottamia ehkäisevän lastensuojelun palveluja, järjestöjen ja palvelujen tuntemista, kuntien palvelutarvetta, kuntien ja järjestöjen välistä yhteistyötä sekä järjestöpalvelujen käytön edellytyksiä ja esteitä. Vastauksia saatiin yhteensä 168 vastausedustuksen ollessa noin 22 %.
- ❖ Saloon kysely lähetettiin 115 työntekijälle ja vastaajien kokonaismäärä Salon osalta oli 24 eli vastausprosentti oli 21 %. Suurin osa salolaisista vastaajista työskenteli opetustoimessa (42 %). Myös koko kyselyn osalta vastaajien enemmistö (noin 80 %) kuului kasvatus- ja opetustoimeen. Salon vastaajista 29 % työskenteli sosiaalitoimessa ja 21 % terveystoimessa. Enemmistö (75 %) kuntavastaajista työskenteli opetuksen tai asiakas- ja potilastyön tehtävissä. Esimies- ja johtotehtävissä työskenteli 21 % ja suunnittelu- tai kehittämistehtävissä 17 % salolaisista vastaajista.

Järjestöjen tuntemus ja palvelujen käyttö

- ❖ Edellinen kuntakysely toteutettiin vuonna 2010, jolloin selvitettiin vuoden 2009 palvelujen käyttöä ja järjestötuntemusta. Jäsenjärjestöjen tunnettuus oli kohentunut edelliseen järjestöpalveluja kartoittavaan kyselyyn verrattuna kaikissa kyselyssä mukana olleissa kunnissa keskimäärin 14 %. Salossa järjestötuntemus oli kohentunut edellisvuodesta 15 %.
- ❖ Salossa tunnettiin parhaiten Pelastakaa Lapset, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Turun Kriisikeskus sekä Turun ensi- ja turvakoti. Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n jäsenjärjestöjen palveluihin ohjaaminen oli vuonna 2010 ollut salolaisten ammattilaisten keskuudessa vähäistä. Poikkeus oli MLL:n Varsinais-Suomen piirin Salon paikallisyhdistys, jonka palveluihin oli asiakkaita ohjannut neljännes vastaajista. Myös Turun ensi- ja turvakodin palveluihin oli asiakkaita ohjannut liki 12 % kyselyyn vastannutta Salon kuntatyöntekijää. Lastensuojelujärjestöjen varhaisen tuen palvelujen käytön vähäisyys selittynee sillä, että suurinta osaa palveluista tarjottiin Turussa, eivätkä ne olleet helposti salolaisten asiakkaiden saavutettavissa. Alueellisia palveluja tarjosivat vain Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Suomen Uusperheellisten Liitto, Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöjen TUEXI -tukihenkilötoiminta sekä Pelastakaa Lasten tukiperhetoiminta.
- ❖ Salolaiset ammattilaiset ohjasivat asiakkaitaan eniten kohtaamispaikka-, perhekahvila- ja perhekeskustoimintaan sekä kriisi- ja keskusteluavun, tukihenkilötoiminnan, perhetyön ja lastenhoitotoiminnan palveluihin.

Tiedotus ja järjestöpalvelujen laatu

- ❖ Salon vastaajista yli puolet oli sitä mieltä, että järjestöjen palveluista ja toiminnoista ei ollut helppoa saada tietoa, minkä koettiin vaikuttavan myös sopivien palvelujen järjestämiseen asiakkaille. Järjestöjen tarjoamista varhaisen tuen palveluista kaivattiinkin enemmän tiedotusta. Myös kunnalta kaivattiin aktiivisuutta suhteessa järjestöihin. Puolet salolaisista vastaajista oli sitä mieltä, ettei kunta tiedota järjestöjä riittävästi palvelutarpeistaan ja palvelujen laatuodotuksista. Suuri osa vastaajista kaipasi kunnalta myös lisätietoa ja toimintaohjeita siitä, missä tilanteissa järjestöjen palveluja voi käyttää.
- ❖ Puolet kuntavastaajista luotti järjestöjen palveluiden laatuun sekä asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden huomioimiseen. Suurin osa vastaajista luotti myös järjestöjen henkilökunnan ammattitaitoon sekä ammatillisesti ohjattuun järjestöjen vapaaehtoistoimintaan.

Tärkeimmät syyt palvelujen käytölle

- ❖ Tärkein syy salolaisten mielestä järjestöjen varhaisen tuen / ehkäisevän lastensuojelun palvelujen käytölle oli niiden merkitys kunnan palvelutarjonnan täydentäjinä. Merkittäviksi tekijöiksi nousivat myös paineen väheneminen kunnan korjaavissa palveluissa sekä tuen saamisen mahdollisuus tavallisissa kasvu- ja toimintaympäristöissä ennen lastensuojelun asiakkuutta.
- ❖ Lastensuojelujärjestöjen käytön edellytyksinä Salon kuntatyöntekijät mainitsivat seuraavat tekijät: toimiva tiedotus, hyvät yhteistyöverkostot, selkeät sopimukset kunnan ja järjestöjen välillä, toimijoiden aktiivisuus sekä palvelujen paikallisuus. Palvelujen käytön esteinä olivat useimmiten tiedon puute järjestötoimijoista ja niiden tuottamista palveluista, yhteistyön puuttuminen kunnan ja järjestöjen välillä sekä palvelun tarjoaminen muualla kuin asiakkaan omassa kunnassa.

Kunnan ja järjestöjen välinen yhteistyö

- ❖ Kunnan ja lastensuojelujärjestöjen välistä yhteistyötä pidettiin Salossa tärkeänä ja yli 70 % vastaajista halusi käyttää työssään enemmän järjestöjen tarjoamia ehkäisevän ja varhaisen tuen palveluja.
- ❖ Salolaiset ammattilaiset halusivat tarjota asiakkailleen enemmän tukihenkilö- ja tukiperhetoiminnan palveluja. Myös perhetyön palveluja, kriisi- ja keskusteluapua sekä terapiapalveluja kaivattiin lisää.
- ❖ Suuri osa vastaajista (70 %) koki järjestöpalvelujen hajanaisuuden haasteeksi yhteistyölle ja palvelujen käytölle. Tärkeimpinä yhteistyön edellytyksinä lähes kaikki salolaiset vastaajat pitivätkin yhteen koottua tietoa järjestöjen varhaisen tuen palveluista sekä kunnan ehkäisevän työn riittäviä määrärahoja. Myös ehkäisevän lastensuojelun järjestö- ja kuntakohtaiset yhteyshenkilöt koettiin tärkeäksi kunta-järjestöyhteistyön kehittämisessä.
- ❖ Kunnan ja lastensuojelujärjestöjen yhteistyökäytännöissä sekä neuvotteluyhteyksissä oli vastaajien mielestä vielä parantamisen varaa. Kunta-järjestöyhteistyön luottamusta kartoittavan kysymyksen vastaukset jakaantuivat kaikkien vastausvaihtoehtojen kesken tasaisesti: kolmannes vastaajista oli sitä mieltä, että kunnan ja järjestöjen välillä vallitsee molemminpuolinen luottamus, toinen kolmannes vastaajista oli asiasta eri mieltä ja loput eivät osanneet sanoa mielipidettä asiasta.
- ❖ Kyselyllä kartoitettiin myös kunta-ammattilaisten käsityksiä järjestöpalvelujen rahoituksesta ja toteutuksesta omassa kunnassa. Oman kunnan maksusitoumuksista / ostopalvelusopimuksista tiesi vajaa puolet salolaisista vastaajista. Reilu kolmannes vastaajista kaipasi lisää tietoa järjestöjen ehkäisevän työn kustannuksista. Myös kunnalta kaivattiin lisätietoa ja toimintaohjeita järjestöpalvelujen käytön mahdollisuuksista.